

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๔/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๙/๒๕๖๔

วันที่ ๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง

นางสาวสุรีย์รัตน์ พุ่มสุโข

ผู้ร้อง

ราชอาณาจักรไทย ที่ ๑

ศาลล้มละลายกลาง ที่ ๒

กรมบังคับคดี ที่ ๓

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ที่ ๔

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาวสุรีย์รัตน์ พุ่มสุโข (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาวสุรีย์รัตน์ พุ่มสุโข (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าบริษัท บริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้อง เป็นจำเลยที่ ๑ ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี และศาลจังหวัดนนทบุรีพิพากษาให้ผู้ร้องชำระหนี้แก่โจทก์ ผู้ร้องคัดค้านการบังคับคดี ตามคำพิพากษา ต่อมาโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้องต่อศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เต็ดขาดผู้ร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษพิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาไม่รับคำร้อง ขออนุญาตฎีกา ผู้ร้องกล่าวอ้างว่ารัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา มีความตกลงเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA ผู้ร้องมีหนังสือถึงกรมบังคับคดี และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้รายงานข้อมูล

ทรัพย์สินหนี้สินของผู้ร้องซึ่งมีสัญชาติอเมริกันต่อสรรพากรกลางประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ผู้ร้องไม่ได้รับหนังสือตอบกลับ ก่อนที่ศาลล้มละลายกลางจะพิพากษาให้ผู้ร้องล้มละลาย ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางขอให้มีการสั่งให้กรมสรรพากรประเทศไทยและสรรพากรกลางประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาในคดี แต่ศาลล้มละลายกลางสั่งยกคำร้อง เมื่อผู้ถูกร้องทั้งสี่ปกปิดข้อมูลไม่รายงานข้อมูลทรัพย์สินหนี้สินของผู้ร้องต่อสรรพากรกลางประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งกฎหมายระบุไว้ว่าพลเมืองอเมริกันหรือผู้ถือวีซ่าถาวร หากไม่รายงานหรือปกปิดบัญชีเงินฝาก สินทรัพย์หรือหนี้สินที่อยู่นอกประเทศ จะถือว่าเป็นบัญชีผิดกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและบัญชีจะต้องถูกปิดหรือระงับ มีโทษจำคุกและปรับ ผู้ร้องจึงได้รับความเสียหายเนื่องจากผู้ร้องเป็นบุคคลถือสัญชาติอเมริกัน ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลล้มละลายกลางส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่าบันทึกความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ ศาลล้มละลายกลางเห็นว่าคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว ไม่มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาและความตกลงดังกล่าวไม่ใช่กฎหมายที่ต้องใช้บังคับแก่คดี ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ที่จะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ จึงให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ ว่า กฎหมายอนุสัญญา FATCA พ.ศ. ๒๕๓๙ กฎหมายอนุสัญญา FATCA (แก้ไขเพิ่มเติม) ข้อ ๒๘ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ และพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ” วรรคสอง บัญญัติว่า “หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่

นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ” วรรคสาม บัญญัติว่า “หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามวรรคสอง ได้แก่ หนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี เขตศุลกากรร่วม หรือการให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทำให้ประเทศต้องสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด หรือบางส่วน หรือหนังสือสัญญาอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” วรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็นอันเกิดจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาตามวรรคสามด้วย” และวรรคห้า บัญญัติว่า “เมื่อมีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่ คณะรัฐมนตรีจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความขอ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า กฎหมายอนุสัญญา FATCA พ.ศ. ๒๕๓๙ กฎหมายอนุสัญญา FATCA (แก้ไขเพิ่มเติม) ข้อ ๒๘ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ และการดำเนินการตาม FATCA ที่ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม หรือไม่ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ยื่นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับสัญญาระหว่างประเทศตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๗๘ มิได้ให้สิทธิผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง กรณีตามคำร้องนี้จึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ

- ๔ -

มาตรา ๑๗๘ ส่วนกรณีท้ายคำขอของผู้ร้องที่กล่าวถึงการที่ผู้ร้องเคยขอให้ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งปัจจุบันเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๒ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าศาลล้มละลายกลางไม่ได้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง (จำเลย) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ประกอบกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๒ ไม่ได้ให้สิทธิผู้ร้องที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรง

สำหรับกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนอาจได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกร้อง ทั้งสี่ ซึ่งอาจถือได้ว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ก็ตาม แต่การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้บุคคลที่จะยื่นคำร้องได้ต้องเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน และวรรคสอง บัญญัติให้คำร้องต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงให้ชัดเจนว่าเป็นการกระทำใดและละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร ซึ่งข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ประกอบคำร้องไม่ระบุให้ชัดเจนว่าการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสี่ ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๑๔/๒๕๖๔)

[Handwritten signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

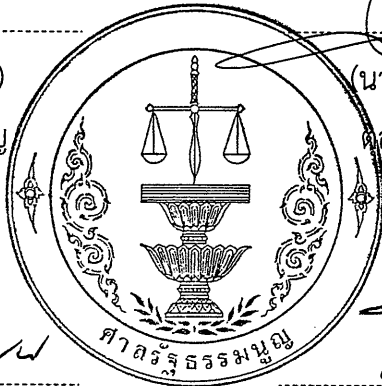
(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายจรินทร์ หวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายนภดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ